

รายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตร
Self-Assessment Report for AUN-QA

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม

MA. in Environmental Social Sciences

คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

กรกฎาคม 2562

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ความเป็นมา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม ได้จัดการเรียนการสอนเป็นครั้งแรก ในปีการศึกษา 2556 (หลักสูตรปกติ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบุคลากรทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมที่สามารถบูรณาการศาสตร์ทางด้านสังคมศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อมและสามารถประเมินผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ รวมทั้งยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลภายในประเทศให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและพัฒนาสังคมให้ยั่งยืนได้ และต่อมาในปีการศึกษา 2559-2560 ได้มีการปรับปรุงและทบทวนหลักสูตรให้เหมาะสมและทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น ตลอดจนบริบทและสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน โดยจัดทำเป็นหลักสูตรโครงการพิเศษ ในปีการศึกษา 2561 และจัดการเรียนการสอนเป็นแบบโมดูล เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนาวิชาการในแต่ละด้าน ปัจจุบันมีนักศึกษาในหลักสูตรจำนวน 13 คน และมีผู้สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 26 กรกฎาคม 2562)

เกณฑ์ที่ 1 (Criterion 1)

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (The Expected Learning Outcome)

1	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)	1	2	3	4	5	6	7
1.1	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมีความชัดเจนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย The expected learning outcomes have been clearly formulated and aligned with the vision and mission of the university [1,2]			/				
1.2	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมผลลัพธ์ทั้งระดับความรู้เฉพาะสาขา และ ระดับความรู้ความสามารถทั่วไป Specific and generic learning outcomes The expected learning outcomes cover both subject specific and generic (i.e. transferable) learning outcomes [3]			/				

1	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)	1	2	3	4	5	6	7
1.3	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสะท้อนความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง The expected learning outcomes clearly reflect the requirements of the stakeholders [4]			/				
	ภาพรวม Overall opinion			/				

คณะกรรมการหลักสูตรได้ประเมินผลลัพธ์ตามเกณฑ์ที่ 1 ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมีความชัดเจนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย

(The expected learning outcome have been clearly stated and aligned with the vision and mission of the university)

หลักสูตรได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพันธกิจของมหาวิทยาลัย ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย (KMUTT Student QF) ดังแสดงในตารางที่ 1.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ที่มีความสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ ปรัชญาการศึกษา พันธกิจ
ของมหาวิทยาลัยฯ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLO และ Sub PLO)		KMUTT Student QF									ผลการเรียนรู้ 5 ด้านของ TQF หรือ มคอ.1	
		KMUTT's citizenship			Knowledge	Professional	Thinking skill	Learning skill	Management	Communication		Leadership
		Responsibility	Adaptability	Humanization								
PLO 1:	PLO1: สามารถอธิบายปัญหาสิ่งแวดล้อมในเชิงสหวิทยาการได้				X	X	X			X		(2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (5) ทักษะในการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
Sub PLO 1.1	1.1 มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ				X							
Sub PLO 1.2	1.2 สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีและองค์ความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมในการวิเคราะห์ ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม				X	X	X					
Sub PLO 1.3	1.3 สามารถสื่อสารประเด็นสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมในแวดวงวิชาการ ตลอดจนวิชาชีพของ ตนเองได้					X				X		
PLO 2:	PLO2: สามารถวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่เกิดจาก โครงการพัฒนาต่างๆ ได้	X			X	X	X		X	X		(1) คุณธรรม จริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา
Sub PLO 2.1	2.1 สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักการมี ส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเหมาะสม	X					X			X		
Sub PLO 2.2	2.2 สามารถประเมินคุณค่าการใช้ประโยชน์และคุณค่าคุณภาพชีวิตที่เกิดจากโครงการ พัฒนาต่างๆ				X	X	X					
Sub PLO 2.3	2.3 สามารถบูรณาการงานวิจัยและแนวความคิดไปสู่การแก้ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมได้ อย่างเหมาะสม					X	X		X			

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLO และ Sub PLO)		KMUTT Student QF									ผลการเรียนรู้ 5 ด้านของ TQF หรือ มคอ.1	
		KMUTT's citizenship			Knowledge	Professional	Thinking skill	Learning skill	Management	Communication		Leadership
		Responsibility	Adaptability	Humanization								
PLO 3:	PLO3: สามารถสื่อสารและเลือกใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม	X	X	X	X					X		(2) ความรู้
Sub PLO 3.1	3.1 สามารถสร้างกระบวนการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้หรือส่วนเสีย (Stakeholders) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	X									X	(4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
Sub PLO 3.2	3.2 สามารถทำงานในสถานการณ์ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลายได้		X	X								(5) ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข
Sub PLO 3.3	3.3 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม				X					X		ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ
PLO 4:	PLO4: สามารถทำวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมได้				X	X	X	X		X		(1) คุณธรรม จริยธรรม
Sub PLO 4.1	4.1 สามารถวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและพัฒนาเป็นโจทย์วิจัยด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมได้					X	X					(2) ความรู้
Sub PLO 4.2	4.2 สามารถใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับหัวข้อวิจัย				X		X	X				(3) ทักษะทางปัญญา
Sub PLO 4.3	4.3 สามารถเขียนรายงานการวิจัยได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ				X	X				X		(5) ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
PLO 5:	PLO5: สามารถวิเคราะห์และตัดสินใจ โครงการ/แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักของจรรยาบรรณในวิชาชีพ	X				X	X				X	(1) คุณธรรม จริยธรรม
Sub PLO 5.1	5.1 มีคุณธรรมและจริยธรรมในการทำวิจัยด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยไม่ลอกงานของผู้อื่นและมีการอ้างอิงงานของผู้อื่นอย่างถูกต้อง					X	X				X	(2) ความรู้
Sub PLO 5.2	5.2 มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองโดยปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบ	X				X						(3) ทักษะทางปัญญา

1.2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมผลลัพธ์ทั้งระดับความรู้เฉพาะสาขา และ ระดับความรู้ความสามารถทั่วไป (Specific and generic learning outcomes)

ทางหลักสูตรได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ครอบคลุมทั้งระดับความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา และระดับความรู้ความสามารถทั่วไป ดังแสดงในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes: PLO) ที่แบ่งกลุ่มตาม Specific Outcomes และ/หรือ Generic Outcomes

PLO	Generic Outcomes	Specific Outcomes
PLO1: สามารถอธิบายปัญหาสิ่งแวดล้อมในเชิงสหวิทยาการได้		
1.1 มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ		✓
1.2 สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีและองค์ความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมในการวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม		✓
1.3 สามารถสื่อสารประเด็นสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมในแวดวงวิชาการ ตลอดจนวิชาชีพของตนเองได้	✓	
PLO2: สามารถวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่เกิดจากโครงการพัฒนาต่าง ๆ ได้		
2.1 สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเหมาะสม		✓
2.2 สามารถประเมินคุณค่าการใช้ประโยชน์และคุณค่าคุณภาพชีวิตที่เกิดจากโครงการพัฒนาต่าง ๆ		✓
2.3 สามารถบูรณาการงานวิจัยและแนวความคิดไปสู่การแก้ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม		✓
PLO3: สามารถสื่อสารและเลือกใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม		
3.1 สามารถสร้างกระบวนการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้หรือส่วนเสีย (Stakeholders)ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓
3.2 สามารถทำงานในสถานการณ์ภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลายได้	✓	
3.3 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม	✓	

PLO	Generic Outcomes	Specific Outcomes
PLO4: สามารถทำวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมได้		
4.1 สามารถวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและพัฒนาเป็นโจทย์วิจัยด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมได้ 4.2 สามารถใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับหัวข้อวิจัย 4.3 สามารถเขียนรายงานการวิจัยได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	✓ ✓	✓
PLO 5: สามารถวิเคราะห์และตัดสินใจ โครงการ/แนวทางแก้ไข ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักของจรรยาบรรณในวิชาชีพ		
5.1 มีคุณธรรมและจริยธรรมในการทำวิจัยด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยไม่ลอกงานของผู้อื่นและมีการอ้างอิงงานของผู้อื่นอย่างถูกต้อง 5.2 มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพของตนเองโดยปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบ	✓ ✓	

1.3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสะท้อนความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง

(The expected learning outcomes clearly reflect the requirements of the stakeholders)

หลักสูตรได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ซึ่งประกอบด้วย 1) คณะศิลปศาสตร์/มหาวิทยาลัย 2) ผู้สอนในหลักสูตร 3) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา 4) นักศึกษาปัจจุบัน และ 5) ผู้ใช้บัณฑิต โดยมีเหตุผล ดังต่อไปนี้

1) คณะ/มหาวิทยาลัย

หลักสูตรสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นหลักสูตรที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะทางด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการแก้ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องมองแบบองค์รวมบูรณาการร่วมกันระหว่างมุมมองทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคมศาสตร์ เพื่อให้การแก้ปัญหาหรือหาทางออกมีความเป็นไปได้จริงในการนำไปปฏิบัติจริง และสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของมหาวิทยาลัยด้านความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์ (Science Strengthening) ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกิจของคณะศิลปศาสตร์ที่จะนำความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ทางด้านสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหาหรือหาทางออกให้กับสังคม

2) ผู้สอนในหลักสูตร

หลักสูตรมีการประชุมเพื่อทบทวนกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทั้งสาระเนื้อหา กระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษา และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLO) และระดับหลักสูตร (PLO) และเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทั้งนี้ ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ และประสบการณ์ด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงได้วางแผนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะมาบรรยายให้ความรู้แก่นักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังต้องการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการทำวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยในแหล่งเผยแพร่ที่เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและนานาชาติ จึงได้ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนเข้าร่วมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการเขียนรายงานการวิจัย

3) บัณฑิตที่จบแล้ว

ในปีการศึกษา 2561 มีผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 3 คน

4) นักศึกษาปัจจุบัน

หลักสูตรได้สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบันโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยสอบถามเกี่ยวกับ ความพึงพอใจ ความประทับใจ ประเด็นปัญหาใดที่อยากให้หลักสูตรพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการในปัจจุบันของนักศึกษา *(ดูภาคผนวก 1_แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรของบัณฑิต)*

5) ผู้ใช้บัณฑิต (ภาคธุรกิจ)

หลักสูตรได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ในประเด็น ดังต่อไปนี้ ความรู้และความสามารถในการค้นคว้าและวิจัย (Research skills) ความสามารถในการสื่อสาร และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Communicative skills and technology application) ภาวะคุณธรรม และจริยธรรมในวิชาชีพ (Code of conduct and professional ethics) ความสามารถเชิงวิชาการและวิชาชีพ (Academic and Profession competency) และนำผลการสำรวจมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต *(ดูภาคผนวก 1_แบบสอบถามการวัดระดับความพึงพอใจของภาคอุตสาหกรรม (นายจ้าง))*

เครื่องมือและวิธีการที่หลักสูตรใช้ในการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Requirement Stakeholders)

1. หลักสูตรใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในภาคเอกชน ผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงานทางด้านสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและคณาจารย์ในหลักสูตร โดยใช้แบบสำรวจ การจัดประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้
  - การนำเสนอกรอบแนวคิดของหลักสูตรในที่ประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัย เพื่อรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัย และสร้างความร่วมมือกับหลักสูตรอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย
  - การประชุมอภิปราย (discussion) และสรุปทเรียนของผู้สอน (reflection)
  - การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการกับนักศึกษาปัจจุบัน
  - การใช้แบบสอบถามกับบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต
2. ผลการสำรวจ Requirement Stakeholders ได้ถูกนำมาใช้ในการออกแบบหรือกำหนด PLO ของหลักสูตรดังนี้

2.1 ผลการสำรวจผู้สอนในหลักสูตร

จากการประชุมร่วมกันของคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร สามารถระบุแนวทางการจัดการเรียนสอนได้ ดังนี้

- 1) เนื้อหาการสอนในบางวิชายังมีความเหลื่อมล้ำซ้ำซ้อนกันอยู่ แต่ทุกวิชาสามารถเชื่อมโยงกับ PLOs หลักสูตรได้
- 2) เนื้อหาสาระบางรายวิชาที่กำหนดในหลักสูตร สอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตรอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจึงได้หารือจัดการเรียนการสอนร่วมกับหลักสูตรอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัย ถือเป็นการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้สอน ทำให้ผู้สอนมีมุมมองที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น
- 3) จากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระในรายวิชา ทั้งในมิติของเนื้อหาเชิงทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ ทฤษฎีต่าง ๆ ทำให้หลักสูตรกำหนดโครงสร้างเนื้อหา จัดลำดับความสำคัญของเนื้อหา และกำหนดผู้สอนได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญของคณาจารย์ผู้สอนที่อยู่ในหลักสูตร เป็นสำคัญ นอกจากนี้หลักสูตรยังเน้นการเสริมสร้างประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องให้กับผู้เรียนโดยเชิญวิทยากรพิเศษในบางรายวิชา อย่างไรก็ตามยังคงเน้นการใช้บุคลากรในหลักสูตรอย่างเต็มศักยภาพสูงสุด ทำให้สามารถแก้ปัญหาการพึ่งพาอาจารย์พิเศษและวิทยากรพิเศษเกินความจำเป็น ด้วยเหตุนี้ภาคการศึกษาที่ผ่านมา ไม่พบรายวิชาที่มีผู้สอนเป็นวิทยากรจากภายนอกเกินร้อยละ 50 ของภาระการสอนทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา
- 4) การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรในภาพรวมยังไม่มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร โดยเฉพาะในประเด็นความคุ้มค่า ซึ่งผู้รับผิดชอบจะได้วางแผนหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหานี้ต่อไปนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวทางการเพิ่มจำนวนนักศึกษา

2.2 ผลการสำรวจนักศึกษาปัจจุบัน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นนักศึกษาปัจจุบันในประเด็น ดังนี้

- 1) นักศึกษามีความพึงพอใจ ประทับใจ หรือชื่นชอบสิ่งใดในหลักสูตรบ้าง
- 2) นักศึกษาพบเจอประเด็นปัญหาใดที่อยากให้หลักสูตรพัฒนา หรือปรับปรุงบ้าง
- 3) นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรกับการจัดตารางเรียนแบบโมดูล
- 4) นักศึกษามีคำแนะนำอะไรเพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรบ้าง

ระยะเวลาเก็บข้อมูล กรกฎาคม 2562 (ดูภาคผนวก 1_แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรของบัณฑิต)

2.3 ผลการสำรวจผู้ใช้บัณฑิต

หลักสูตรได้ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ใช้บัณฑิตที่เป็นหัวหน้างาน จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีจำนวน 2 ท่าน และตัวแทนจากบริษัท คอนเนอร์ สโตน จำกัด 1 ท่าน โดยให้ผู้ใช้บัณฑิตระดับคะแนนความพึงพอใจต่อความสามารถของบัณฑิตในแต่ละด้าน ซึ่งมีค่าคะแนน 1 (พึงพอใจน้อยที่สุด) ถึง 5 (พึงพอใจสูงสุด) ผลการสำรวจสรุปได้ ดังนี้

- 1) ความสามารถเชิงวิชาการและวิชาชีพ (Academic and Profession competency) พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวมในระดับมาก โดยผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจกับความสามารถของบัณฑิตในการปรับตัวให้เข้ากับงานที่ได้รับมอบหมาย และความสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ พร้อมความสามารถพัฒนางานของตนเองได้ อยู่ในระดับมากที่สุด (ดูตารางที่ 1.3) ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก
- 2) ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงระบบ (Analyzing skills and systematic problem solvin) พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวมในระดับมาก โดยผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจกับความสามารถของบัณฑิตในการแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผลและมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือทางวิชาการรองรับอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3) ความสามารถในการสื่อสาร และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Communicative skills and technology application) พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ ความสามารถของบัณฑิตในการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน และลูกน้อง และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อาทิ อีเมล อินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ได้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจสูงสุด ส่วนความสามารถในการสื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก
- 4) ความรู้และความสามารถในการค้นคว้าและวิจัย (Research skills) พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวมในระดับมากที่สุด โดยผู้ใช้บัณฑิตให้ค่าคะแนนความพึงพอใจทักษะการทำวิจัยแต่ละด้าน อยู่ในระดับสูงที่สุดเท่ากันทุกด้าน

5) ภาวะคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ (Code of conduct and professional ethics) พบว่า
ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวมในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจต่อจรรยาบรรณในการทำงาน
ของบัณฑิตสูงที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากัน
ระยะเวลาเก็บข้อมูล มิถุนายน 2562 (ดูภาคผนวก 1_แบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจของภาคอุตสาหกรรม)

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์ที่อธิบายความเชื่อมระหว่างความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่สอดคล้อง
กับผลลัพธ์การเรียนรู้ แสดงดังในตารางที่ 1.4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1.3 เครื่องมือ และวิธีการที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) และแสดงผลสำรวจความคิดเห็นที่เชื่อมโยงกับ PLOs

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ช่วงเวลาในการสำรวจ	วิธีการ	ประเด็นการสำรวจ	ผลการสำรวจ	ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร
มหาวิทยาลัย	-	ศึกษา KMUTT students QF	คุณลักษณะ KMUTT students	คุณลักษณะ KMUTT students	PLO1, PLO2, PLO3 PLP4 และ PLO5 ต้องสอดคล้องกับ KMUTT students QF
ผู้สอนในหลักสูตร	ก่อน ระหว่าง และหลัง ภาควิชาการศึกษา	ประชุม	CLOs, ปัญหาต่าง ๆ, เนื้อหา และวิธีการสอน	ตามผลการศึกษาข้างต้น	CLOs ทุกวิชาสามารถเชื่อมโยงกับ PLOs หลักสูตรได้
นักศึกษาปัจจุบัน	กค. 2562	แบบสอบถาม	ความพึงพอใจ ความประทับใจ ข้อคิดเห็นกับการจัดตารางเรียนแบบโมดูล ประเด็นปัญหาใดที่อยากให้หลักสูตรพัฒนาหรือปรับปรุง	ตามผลการศึกษาข้างต้น	CLOS ทุกวิชาตอบโจทย์ PLOs แต่ควรเพิ่มกิจกรรม workshop เพื่อให้เกิดการนำทฤษฎีมาฝึกประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่มากขึ้น
ผู้ใช้บัณฑิต	มีย. 2562	แบบสอบถาม	ความพึงพอใจด้านวิชาการ การคิดวิเคราะห์เชิงระบบ และทักษะทางสังคมอื่นๆ	ตามผลการศึกษาข้างต้น	PLOs ของหลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตแต่ควรเพิ่มทักษะทางภาษา ความคิดสร้างสรรค์ และความรู้ทางวิชาการในส่วนการเขียนโครงการ

เกณฑ์ที่ 2 (Criterion 2)

ข้อมูลหลักสูตร (Programme Specification)

2	ข้อมูลหลักสูตร Programme Specification	1	2	3	4	5	6	7
2.1	ข้อมูลด้านหลักสูตรมีรายละเอียดและทันสมัย The information in the programme specification is comprehensive and up-to-date [1, 2]			/				
2.2	ข้อมูลด้านรายวิชามีรายละเอียดและทันสมัย The information in the course specification is comprehensive and up-to-date [1, 2]			/				
2.3	ข้อมูลด้านหลักสูตรและรายวิชา สามารถสื่อสารและเข้าใจ ง่ายสำหรับผู้ The programme and course specifications are communicated and made available to the stakeholders [1, 2]			/				
	ภาพรวม Overall opinion			/				

2.1 ข้อมูลด้านหลักสูตรมีรายละเอียดและทันสมัย

(The information in the programme specification is comprehensive and up-to-date)

สาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. 2560 โดยในการปรับปรุงหลักสูตร ได้ให้ความสำคัญกับความคิดเห็นจากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาปัจจุบัน จึงได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตมากที่สุด ทั้งนี้ ได้เขียนข้อกำหนดหลักสูตรไว้ใน มคอ. 2 (ดู [ภาคผนวก 2_มคอ.2](#))

2.2 ข้อมูลด้านรายวิชามีรายละเอียดและทันสมัย

(The information in the course specification is comprehensive and up-to-date)

ในแผนการสอน (Course Outline) ของแต่ละรายวิชา นอกจากอาจารย์ผู้สอนจะอธิบายลักษณะรายวิชา (Course Description) แล้ว ยังได้ระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของแต่ละรายวิชา รวมถึงวิธีการประเมินผล ซึ่งทำให้มั่นใจได้ว่าผู้เรียนจะเข้าใจการเรียนการสอนในรายวิชานี้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แต่ละ

ภาคการศึกษาอาจารย์ประจำรายวิชาต่าง ๆ จะมีการทบทวนผลการจัดการเรียนการสอน มีการนำผลการทำ มคอ. 5 มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษาต่อไป โดยพยายามปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยเข้ากับ สถานการณ์ด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมากที่สุด ในการบรรยายบางหัวข้อ จะมีการเชิญวิทยากรพิเศษ ที่มีประสบการณ์ด้านดังกล่าวมาร่วมสอนและถ่ายทอดประสบการณ์ให้นักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ความรู้และ ประสบการณ์ที่ทันสมัยอยู่เสมอ ในทุกภาคการศึกษาจะมีการทบทวนและปรับปรุงแผนการสอน (Course Outline) จะเห็นได้จากตัวอย่างของรายวิชา ESS 521: สังคมและสิ่งแวดล้อม (*ดูภาคผนวก 2_แผนการสอน ESS 521*)

2.3 ข้อมูลด้านหลักสูตรและรายวิชา สามารถสื่อสารและเข้าใจง่ายสำหรับผู้ใช้

(The programme and course specifications are communicated and made available to the stakeholders)

หลักสูตรได้จัดทำเอกสารเผยแพร่หลักสูตร (แผ่นพับ) อีกทั้ง ได้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูล หลักสูตรผ่านเว็บไซต์ของคณะศิลปศาสตร์ <http://sola.pr.kmutt.ac.th/homesola/> และ Facebook เพื่อให้ ผู้ที่สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูล และข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรได้ ทั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้เพื่อเผยแพร่ประกอบด้วย ข้อมูล รายละเอียดรายวิชา และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (สามารถดูรายละเอียดในเว็บไซต์ SoLA website and Programme profile) นอกจากนี้หากผู้สนใจต้องการข้อมูลหลักสูตรเชิงลึกสามารถดู มคอ.2 ที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ คณะศิลปศาสตร์ได้เช่นกัน

เกณฑ์ที่ 3 (Criterion 3)

โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหา (Programme Structure and Content)

3	โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหา (Programme Structure & Content)	1	2	3	4	5	6	7
3.1	แผนการศึกษา มีการออกแบบที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง The curriculum is designed based on constructive alignment with the expected learning outcomes[1]			/				
3.2	รายวิชามีความชัดเจน The contribution made by each course to achieve the expected learning outcomes is clear [2]			/				
3.3	แผนการศึกษา มีรูปแบบที่ดี เข้าใจง่าย และทันสมัย The curriculum is logically structured, sequenced, integrated and up-to-date [3, 4, 5, 6]			/				
	ภาพรวม Overall opinion			/				

3.1 แผนการศึกษา มีการออกแบบที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

(The curriculum is designed based on constructive alignment with the expected learning outcomes)

ตารางที่ 3.1 แสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะทั่วไป และความรู้ ทักษะเฉพาะทาง โดยได้วิเคราะห์เชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Learning Outcomes) กับรายวิชาต่าง ๆ พร้อมกับระบุความสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย (KMUTT-Student QF) และความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change Agent)

ตารางที่ 3.1 ความเชื่อมโยงของผลลัพธ์การเรียนรู้ รายวิชา คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย (KMUTT-Student QF) และความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change Agent)

No.	Learning Outcomes	Courses	KMUTT-Student QF	Social Change Agent
1	สามารถอธิบายปัญหาสิ่งแวดล้อมในเชิงสหวิทยาการได้	ESS 501 ESS 521 ESS 523 ENV 536 ESS 641 ESS 642 ESS 651 ESS 652 ESS 653 ENV 531 ESS 571 ESS 621 ESS 661 EEV 627 ENV 533 ESS 695 ESS 696 ESS 693 ESS 694	Knowledge Professional skills Thinking skills Learning skills Communication skill Social responsibility	Potential & Competent
2	สามารถวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่เกิดจากโครงการพัฒนาต่างๆ ได้	ESS 521 ESS 522 ESS 691 ESS 692 ESS 641 ESS 642 ESS 652 ESS 653 ESS 621 ESS 695 ESS 696 ESS 694	Knowledge Learning skills Thinking skills Social responsibility	Potential & Competent
3	สามารถสื่อสารและเลือกใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม	ESS 523 ESS 681 ESS 651 ESS 571 ESS 661 ESS 694	Knowledge Learning skills Thinking skills Communication skill Management skills	Potential & Competent
4	สามารถทำวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมได้	ESS 531 ESS 691 ESS 692 ESS 653 ESS 532 ESS 693 ESS 694	Knowledge Learning skills Thinking skills Communication skill	Potential & Competent
5	สามารถวิเคราะห์และตัดสินใจโครงการ/แนวทางแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักของจรรยาบรรณในวิชาชีพ	ESS 531 ESS 681 ESS 661 ESS 532 ESS 695 ESS 696 ESS 693 ESS 694	Knowledge Learning skills Thinking skills Social responsibility KMUTT's citizenship	Value Potential & Competent

3.2 รายวิชามีความชัดเจน

(The contribution made by each course to achieve the expected learning outcomes is clear)

ตารางที่ 3.2 แสดงความสัมพันธ์ของผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละด้าน ซึ่งครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะทั่วไป และความรู้ ทักษะเฉพาะทาง สามารถที่จะตอบคำถามในเกณฑ์ที่ 3.2 ได้

ตารางที่ 3.2 การแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง PLO และ รายวิชา Curriculum Mapping

รายวิชา	PLO 1			PLO 2			PLO 3			PLO 4			PLO 5	
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2
หมวดวิชาภาษาอังกฤษ														
LNG 550 วิชาปรับปรุงภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา									X					
LNG 600 วิชาภาษาอังกฤษระหว่างการเรียนในหลักสูตรสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา									X					
หมวดวิชาบังคับ														
ESS 501 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม	X	X												
ESS 521 สังคมและสิ่งแวดล้อม	X	X		X	X	X								X
ESS 522 การประเมินผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ				X	X	X								X
ESS 531 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์										X	X	X	X	
ESS 523 การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม	X	X	X				X	X	X					
ESS 681 การศึกษาภาคสนาม									X				X	X
ESS 691 สัมมนา 1				X						X	X			
ESS 692 สัมมนา 2				X						X	X			
หมวดวิชาเลือก กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์ นโยบายและการเมือง														
ENV 536 เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม	X	X												
ESS 641 เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	X	X		X										
ESS 642 เศรษฐศาสตร์พลังงานและสิ่งแวดล้อม	X	X		X										
ESS 651 นวัตกรรมจัดการความขัดแย้ง	X	X					X	X	X					
ESS 652 การประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์	X			X	X	X							X	
ESS 653 ปัญหาสิ่งแวดล้อมในประชาคมกำลังพัฒนาและการบริหารจัดการ	X	X		X						X				

รายวิชา	PLO 1			PLO 2			PLO 3			PLO 4			PLO 5	
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2
หมวดวิชาเลือก กลุ่มวิชาสังคมและวัฒนธรรม														
ENV 531 กฎหมายสิ่งแวดล้อมและองค์กร	x	x												
ESS 571 จิตวิทยามวลชน	x	x					x	x	x					
ESS 621 นิเวศวิทยาการเมือง	x	x		x										
ESS 661 ความรับผิดชอบต่อทางสังคมและสิ่งแวดล้อม	x	x					x	x	x				x	x
หมวดวิชาเลือก กลุ่มวิชานิเวศวิทยาและเทคโนโลยี														
EEV 627 นิเวศวิทยาและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	x	x												
ENV 533 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม	x	x	x											
หมวดวิชาเลือก กลุ่มวิชาอื่นๆ														
ESS 532 สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์											x	x	x	
ESS 695 หัวข้อพิเศษ 1	x		x	x									x	
ESS 696 หัวข้อพิเศษ 2	x		x	x									x	
วิทยานิพนธ์ /การค้นคว้าอิสระ														
ESS 693 การค้นคว้าอิสระ	x	x								x	x		x	
ESS 694 วิทยานิพนธ์	x	x		x	x	x			x	x	x	x	x	
รวม	19	16	4	12	4	4	4	4	8	6	6	3	9	4

ทั้งนี้รายวิชาต่างๆ ต้องสามารถตอบโจทย์ PLOs ของหลักสูตรอย่างน้อย 1 PLOs โดยการเรียนมุ่งเน้นที่การสร้างเสริมองค์ความรู้ (Knowledge –K) และพัฒนาทักษะ (Skill – S) ที่เชื่อมโยงกับความเชี่ยวชาญของหลักสูตร เช่น ทักษะการสื่อสาร การเป็นกระบวนกร และทัศนคติ (Attitude-A) เช่น ความตระหนักในด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การใช้ case studies ต่าง ๆ การอภิปรายในห้องเรียน การทำรายงานเดี่ยว การทำรายงานกลุ่ม การเรียนรู้ค้นคว้าด้วยตนเอง และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงนอกห้องเรียน โดยเนื้อหาการสอนและวิธีการสอนต้องเชื่อมโยงกับ CLOs ของวิชา ทั้งนี้ CLOs ต้องนำไปสู่ PLOs ของหลักสูตร โดยอาจารย์ผู้สอนจะประชุมกันก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อทบทวนแผนการสอนในแต่ละวิชา จัดเนื้อหาของวิชามีให้ซ้ำซ้อนกัน และกำหนดกิจกรรมของแต่ละวิชา เพื่อแต่ละกิจกรรมจะสามารถต่อยอดเนื้อหาหรือเพิ่มทักษะของนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ และเพื่อไม่ให้กิจกรรมของวิชาเป็นภาระของนักศึกษามากจนเกินไป ในส่วนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้นั้นใช้วิธีที่หลากหลายเช่นกัน อาทิ การสอบวัดผล การนำเสนอรายงาน (ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม) การเก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การใช้เทคนิคที่หลากหลายจะทำให้สามารถประเมินนักศึกษาได้อย่างรอบด้านมากขึ้น รวมทั้งยังทราบว่า นักศึกษาแต่ละคนต้องการความรู้หรือทักษะใดมากเป็นพิเศษ ซึ่งจะสามารถทำให้ผู้สอนสามารถออกแบบแผนการสอนในครั้งต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อเพิ่มศักยภาพของนักศึกษาและดึงศักยภาพของนักศึกษาออกมาให้เต็มที่

ตัวอย่าง: Course: ESS 521 สังคมและสิ่งแวดล้อม

Course Learning Outcome	Assessment method	Teaching /learning approaches
CLO1: ความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนบรรยายและยกตัวอย่างกรณีศึกษา 2. นักศึกษา Discuss ตาม Concepts และกรณีศึกษา 3. นักศึกษายกตัวอย่างกรณีศึกษาที่สนใจโดยต้องสามารถวิเคราะห์ตามแนวคิดที่เรียนได้ <p>การประเมิน คะแนน 30 คะแนน</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์อย่างมีเหตุผลทางวิชาการ 10 คะแนน - มีความรู้เพียงพอในแนวคิด ทฤษฎี 10 คะแนน - ยกตัวอย่างกรณีศึกษาได้สอดคล้องกับแนวคิด 10 คะแนน 	บรรยาย, Class Discussion
CLO2: สามารถอธิบายบริบททางกฎหมาย เทคโนโลยี การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภายใต้ความขัดแย้งด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนบรรยายและยกตัวอย่างกรณีศึกษา 2. จำลองเหตุการณ์ความขัดแย้ง <p>การประเมิน คะแนน 20 คะแนน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจบริบททางกฎหมาย เทคโนโลยี การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม 7 คะแนน - เข้าใจแนวคิดความขัดแย้งและสามารถนำมาประยุกต์เข้ากับบริบทข้างต้นได้ 6 คะแนน - สังเกตการณ์แก่สถานการณ์ความขัดแย้งของนักศึกษา 7 คะแนน 	บรรยาย, Class Discussion จำลองเหตุการณ์ความขัดแย้ง
CLO3: สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนบรรยายและยกตัวอย่างกรณีศึกษา 2. นักศึกษา Discuss ตาม Concepts และกรณีศึกษา 3. นักศึกษานำเสนองานเดี่ยว (ศึกษารณปัญหาสิ่งแวดล้อมในไทยและต่างประเทศโดยวิเคราะห์ให้เข้ากับแนวคิดที่เรียน และงานกลุ่ม ศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจโดยต้องลงพื้นที่ศึกษาจริง เพื่อเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจริงว่าเหมือนหรือต่างจากแนวคิดที่เรียนในห้อง ต้องวิพากษ์ปัญหาที่เชื่อมโยงสิ่งแวดล้อมกับสังคมให้ได้) <p>การประเมิน คะแนน 30 คะแนน</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติได้ 20 คะแนน - มีความรู้เพียงพอในแต่ละกรณีศึกษา 10 คะแนน 	บรรยาย, Class Discussion งานเดี่ยว และงานกลุ่ม การ Feedback ของเพื่อน และอาจารย์
CLO4: สามารถบูรณาการความรู้เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดความยั่งยืนทางสังคมและสิ่งแวดล้อมได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. บรรยายและยกตัวอย่างกรณีศึกษา 2. นักศึกษา Discuss และเสนอแนวทางการสร้างความยั่งยืนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม 3. นักศึกษานำเสนองานเดี่ยว (ศึกษารณปัญหาสิ่งแวดล้อมในไทยและต่างประเทศและงานกลุ่ม ศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจโดยต้องลงพื้นที่ศึกษาจริง เพื่อหาแนวทางการสร้างความยั่งยืนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยใช้กรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน) <p>การประเมิน คะแนน 20 คะแนน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนและเสนอแนวทางการสร้างความยั่งยืนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม 10 คะแนน - สามารถคิดวิเคราะห์ หาข้อมูลได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ 10 คะแนน 	บรรยาย, Class Discussion งานเดี่ยว และงานกลุ่ม การ Feedback ของเพื่อน และอาจารย์

3.3 แผนการศึกษา มีรูปแบบที่ดี เข้าใจง่าย และทันสมัย

(The curriculum is logically structured, sequenced, integrated and up-to-date).

โครงสร้างหลักสูตรได้ระบุไว้ใน มคอ.2 อย่างชัดเจน หลักสูตรสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ความต้องการของประเทศที่ต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในมิติทางสังคม ทุกรายวิชาที่มีความเชื่อมโยงที่จะนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยมีโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย จำนวนรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมสะท้อนความเป็นสหวิทยาการ มีการจัดเรียงรายวิชาอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังมีการปรับปรุงเนื้อหาการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดให้มีรายวิชา Special Topics ที่อาจารย์สามารถนำประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ตลอดจนวิธีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัยมาเปิดสอนได้ ในปี 2559 ได้มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าวในประเด็น “การวางแผนและการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง” ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาปัจจุบัน

นอกจากนี้หลักสูตรยังมุ่งเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียน โดยเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์จริง ได้มีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ศึกษาดูงานด้านกิจกรรมเพื่อสังคมของบริษัท บางจากปิโตรเลียม มหาชน จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เป็นที่ยอมรับในด้านการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานใหญ่ธนาคารกสิกรไทยที่ได้ดำเนินธุรกิจควบคู่กับการดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้กลไกการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการลดความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มาจากกิจกรรมประกอบกิจการ
2. ศึกษาดูงานด้านกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กรระดับบุคคล ณ. มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน ประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทการเป็นองค์กรทางวิชาการ เพื่อพัฒนาความรู้และสร้างกระบวนการพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมและพื้นที่ทางสังคมให้กับเกษตรกรและงานเกษตรกรรมยั่งยืน และใช้ความรู้ในการขับเคลื่อนทางนโยบาย มีการสนับสนุนให้เกิดการศึกษา รวบรวมและเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและองค์กรชุมชน
3. จัดโครงการ การเรียนรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนและการจัดการทรัพยากรในชุมชน โดยศึกษาดูงานที่โรงไฟฟ้าหงสา เมืองหงสา ประเทศ สปป.ลาว ทั้งนี้ มุ่งหวังให้นักศึกษาเกิดความตระหนักและเข้าใจในประเด็นการจัดการทรัพยากรในชุมชนจนไปถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน และเพื่อให้นักศึกษาได้มีฐานความรู้ทางวิชาการที่ลึกซึ้งและกว้างขวาง มีระบบการคิดที่มีเหตุผล สามารถวิเคราะห์แนวคิดที่เรียนมากับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ได้

เกณฑ์ที่ 4 (Criterion 4)

กลยุทธ์ด้านการเรียนการสอน (Teaching and Learning Strategy)

4	กลยุทธ์ด้านการเรียนการสอน Teaching & Learning Strategy	1	2	3	4	5	6	7
4.1	ปรัชญาการศึกษามีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง The educational philosophy is well articulated and communicated to all stakeholders [1]				/			
4.2	กิจกรรมการเรียนการสอนที่นำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง Teaching and learning activities are constructively aligned to the achievement of the expected learning outcomes [2, 3, 4, 5]				/			
4.3	กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต Teaching and learning activities enhance life-long learning [6]				/			
	ภาพรวม Overall opinion				/			

4.1 ปรัชญาการศึกษามีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

(The educational philosophy is well articulated and communicated to all stakeholders)

คณาจารย์ในหลักสูตรรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน อาทิ ผู้ใช้บัณฑิต ผู้เรียน นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการในภาคธุรกิจ และนำข้อคิดเห็นที่ได้รับมากำหนดปรัชญาการศึกษาของหลักสูตร รวมถึงได้มีการสื่อสารปรัชญาดังกล่าว รวมถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcome, PLO) ไปยังนักศึกษาในวันปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ และรวมถึงการสัมมนาของคณาจารย์ในหลักสูตรทุกภาคการศึกษา

4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดำเนินการนำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

(Teaching and learning activities are constructively aligned to the achievement of the expected learning outcomes)

หลักสูตรได้มีความพยายามจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Outcome-based Education โดยมุ่งให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยใช้กระบวนการ วิธีการ และหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน บริบทของหลักสูตร-รายวิชา และสภาพพื้นที่การเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป โดยมีจุดมุ่งเน้นประกอบด้วย

4.2.1 Experiential Learning คณาจารย์ในหลักสูตร พยายามมุ่งเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาค้นคว้า และกำหนดโจทย์วิจัยจากพื้นที่หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Self-Construction) โดยอาจารย์มีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ (Learning Facilitator) แก่นักศึกษา

4.2.2 Sharing and Discussion เนื่องจากหลักสูตรเป็นหลักสูตรนอกเวลา และมุ่งเน้นการรับนักศึกษาที่เป็นผู้ปฏิบัติงานจริง หรือมีความสนใจการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเข้ามาเรียนรู้ ดังนั้น คณาจารย์ในหลักสูตร จึงพยายามมุ่งเน้นให้นักศึกษานำองค์ความรู้ที่ได้รับจากห้องเรียน ผสานเข้ากับประสบการณ์ทำงานของแต่ละคน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและกว้างขวาง และมุ่งเน้นให้เกิดการวิเคราะห์ วิพากษ์ และแลกเปลี่ยนมุมมองการเรียนรู้อย่างเข้มข้น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ / การถ่ายทอดความรู้ระหว่างผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.3 Problem-based Learning เนื่องจากองค์ความรู้ ทักษะ และมุมมองแนวคิดตามผลการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดไว้ จำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้จากปัญหาจริงในพื้นที่ต่าง ๆ ดังนั้น คณาจารย์จึงพยายามจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาจริง หรือกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาต่าง ๆ ที่อาจารย์อาจมีประสบการณ์ตรง หรือจากกรณีศึกษาที่มีผู้ทำการศึกษาไว้ เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้เข้ากับบริบทพื้นที่ ชุมชน และเงื่อนไขต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

โดยสรุปแล้ว หลักสูตรใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายในการสร้างการเรียนรู้เพื่อบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังนี้

- การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- การอภิปรายกลุ่ม
- การจัดทำกรณีศึกษา
- การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
- การทำโครงการศึกษาวิจัย
- การเรียนรู้ในพื้นที่จริง / การศึกษาภาคสนาม
- การศึกษาดูงานในพื้นที่ / องค์กร / หน่วยงานที่เป็นแบบอย่างการปฏิบัติที่ดี
- การบรรยายพิเศษ / การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- การจัดทำรายงาน
- การทดสอบ และการใช้ feedback รูปแบบต่าง ๆ

4.3 กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(Teaching and learning activities enhance life-long learning)

การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning) นั้น คณาจารย์ได้ปลูกฝังทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญ ทั้งกำหนดประเด็นการเรียนรู้ การค้นหาข้อมูล และสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง การถกเถียงและอภิปราย

ร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน คณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการเรียนรู้ของตนเอง รวมถึงการนำเสนอการเรียนรู้ที่สำคัญ ดังนั้น จึงเชื่อว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามที่ต้องการได้

เกณฑ์ที่ 5 (Criterion 5):

การประเมินผู้เรียน (Student Assessment)

5	การประเมินผู้เรียน Student Assessment	1	2	3	4	5	6	7
5.1	การประเมินของนักศึกษาเป็นไปตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง The student assessment is constructively aligned to the achievement of the expected learning outcomes [1, 2]				/			
5.2	นักศึกษาทราบเกณฑ์การประเมินต่างๆ ที่ชัดเจน The student assessments including timelines, methods, regulations, weight distribution, rubrics and grading are explicit and communicated to students [4, 5]			/				
5.3	วิธีการประเมินมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้และเป็นธรรมสำหรับนักศึกษา Methods including assessment rubrics and marking schemes are used to ensure validity, reliability and fairness of student assessment [6,7]				/			
5.4	ผลประเมินของนักศึกษาทันเวลาและช่วยในการปรับปรุงการสอน Feedback of student assessment is timely and helps to improve learning [3]				/			
5.5	นักศึกษาสามารถเข้าถึงการอุทธรณ์และร้องเรียนได้ Students have ready access to appeal procedure [8]				/			
	ภาพรวม Overall opinion				/			

5.1 การประเมินนักศึกษาเป็นไปตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

(The student assessment is constructively aligned to the achievement of the expected learning outcomes)

หลักสูตรได้มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่คาดหวังของทั้งในระดับหลักสูตรและระดับรายวิชา โดยได้มอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละวิชาเป็นผู้ออกแบบวิธีการประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลการเรียนรู้ดังกล่าว โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในเอกสาร มคอ.3 ตั้งแต่ก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยประธานหลักสูตรและประธานสายวิชาจะเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุมการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ อีกทั้งกำหนดให้มีการรายงานการดำเนินการ รวมถึงข้ออุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียนไว้ในเอกสาร มคอ.5 เพื่อใช้สำหรับการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และการประเมินต่อไป ตารางที่ 5.1 แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับการประเมินและวัดผลนักศึกษา และวิธีการสอน

5.2 นักศึกษาทราบเกณฑ์การประเมินต่าง ๆ ที่ชัดเจน

(The student assessments including timelines, methods, regulations, weight distribution, rubrics and grading are explicit and communicated to students)

อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรทุกวิชา ได้แจกเอกสารแผนการสอน (Course Outline) ของรายวิชาตั้งแต่ในช่วงต้นของภาคการศึกษา โดยประกอบด้วยโครงสร้างเนื้อหา วัตถุประสงค์รายวิชา หัวข้อการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนรู้ และวิธีการและเกณฑ์การวัดประเมินผลของรายวิชาโดยละเอียด ซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้รู้ความมุ่งหวังของการจัดการเรียนการสอน รวมถึงเกณฑ์การวัดประเมินที่สะท้อนไปยังผลการเรียนรู้ (Learning Outcome) ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

5.3 วิธีการประเมินมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้และเป็นธรรมสำหรับนักศึกษา

(Methods including assessment rubrics and marking schemes are used to ensure validity, reliability and fairness of student assessment)

ทุกรายวิชามีการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษาตามที่ได้กำหนดและแจ้งนักศึกษาไว้ โดยจะต้องมีการนำผลการประเมินการเรียนรู้เข้าสู่ที่ประชุมสายวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะศิลปศาสตร์ ผู้สอนจะต้องสามารถชี้แจงการวัดประเมินได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้คณะกรรมการ/ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในระดับสายวิชา และคณะ ได้ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมตามหลักวิชาการได้

5.4 ผลประเมินของนักศึกษาทันเวลาและช่วยในการปรับปรุงการสอน

(Feedback of student assessment is timely and helps to improve learning)

ทุกภาคการศึกษา มหาวิทยาลัยจะกำหนดให้นักศึกษาได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ผ่านระบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทราบถึงความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการการเรียนการสอน นอกจากนี้ หลักสูตรยังได้จัดทำการประเมินเพิ่มเติมเพื่อรับฟังเสียงสะท้อน (Feedback) เพิ่มเติมจากนักศึกษาทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนานอกห้องเรียน การให้คำปรึกษาของทั้งอาจารย์ประจำ

รายวิชา และอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปี รวมถึงการให้บริการและการสนับสนุนด้านต่าง ๆ จากนั้นประธานหลักสูตร จะได้นำผลการประเมินของนักศึกษาหารือกับคณะกรรมการประจำหลักสูตร และอาจารย์ที่ร่วมจัดการเรียนรู้ใน หลักสูตร เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5.5 นักศึกษาสามารถเข้าถึงการอุทธรณ์และร้องเรียนได้

(Students have ready access to appeal procedure)

นักศึกษาของหลักสูตร สามารถใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลักสูตร / สายวิชา / คณะ กำหนดไว้ เช่น บันทึก ข้อความ แบบฟอร์ม หรือการขอพบอาจารย์ผู้สอน ประธานหลักสูตร ประธานสายวิชา และคณบดีหรือรองคณบดี ที่เกี่ยวข้อง ในการร้องเรียนเรื่องการวัดประเมินผลในระหว่างภาคเรียน หรือภายหลังที่มีการให้เกรดแล้วได้โดยตรง

ตารางที่ 5.1 Constructive alignment template (Program Level)

PLO	Assessment method	Teaching and learning approaches	Year
PLO1: สามารถอธิบายปัญหาสิ่งแวดล้อมในเชิงสหวิทยาการได้	การสอบ, Class Discussion/Debate การนำเสนองานเดี่ยวและงานกลุ่ม	การบรรยาย นำเสนอกรณีศึกษา Project Work ดูงานนอกสถานที่ กิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม	Year 1 ต่อเนื่องถึง Year 2
PLO2: สามารถวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคมสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่เกิดจากโครงการพัฒนาต่างๆ ได้	การสอบ, Class Discussion/Debate การนำเสนองานเดี่ยวและงานกลุ่ม, การ Reflection จากผู้เรียน	การบรรยาย นำเสนอกรณีศึกษา Project Work ดูงานนอกสถานที่ กิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายถึงการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม	Year 1 ต่อเนื่องถึง Year 2
PLO3: สามารถสื่อสารและเลือกใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม	การเขียนรายงาน การนำเสนองานเดี่ยวและงานกลุ่ม Class Discussion/Debate	การบรรยาย นำเสนอกรณีศึกษา Project Work ดูงานนอกสถานที่	1
PLO4: สามารถทำวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมได้	การทำวิทยานิพนธ์	การบรรยาย, Feedback งานวิทยานิพนธ์ Self-Directed Learning กิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น ESS Thesis Sharing	2
PLO 5: สามารถวิเคราะห์และตัดสินใจโครงการ/แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักของจรรยาบรรณในวิชาชีพ	การสอบ, Class Discussion/Debate การนำเสนองานเดี่ยวและงานกลุ่ม การเขียนงานที่ไม่มีการคัดลอก (Plagiarism)	การบรรยาย นำเสนอกรณีศึกษา Project Work ดูงานนอกสถานที่, Feedback งาน	2

เกณฑ์ที่ 6 (Criterion 6)

คุณภาพบุคลากรด้านวิชาการ (Academic Staff Quality)

6	คุณภาพบุคลากรสายวิชาการ Academic Staff Quality	1	2	3	4	5	6	7
6.1	มีการวางแผนด้านบุคลากรสายวิชาการ Academic staff planning (considering succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement) is carried out to fulfil the needs for education, research and service [1]			/				
6.2	มีอัตราส่วนบุคลากรสายวิชาการต่อนักศึกษาและภาระงานที่เหมาะสม Staff-to-student ratio and workload are measured and monitored to improve the quality of education, research and service [2]			/				
6.3	มีการสรรหาและมีเกณฑ์การคัดเลือกที่ให้ความสำคัญทั้งทางด้านคุณธรรมและวิชาการเพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสม Recruitment and selection criteria including ethics and academic freedom for appointment, deployment and promotion are determined and communicated [4, 5, 6, 7]			/				
6.4	มีการกำหนดและประเมินสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ Competences of academic staff are identified and evaluated [3]			/				
6.5	มีการอบรมและพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ Training and developmental needs of academic staff are identified and activities are implemented to fulfil them [8]			/				
6.6	มีการบริหารจัดการการปฏิบัติงาน รวมทั้งการให้รางวัล การให้การยอมรับยกย่อง เพื่อจูงใจและส่งเสริมการทำงาน Performance management including rewards and recognition is implemented to motivate and support education, research and service [9]			/				
6.7	มีการดำเนินการให้เกิดกิจกรรมด้านวิจัย และมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อการการพัฒนาปรับปรุง The types and quantity of research activities by academic staff are established, monitored and benchmarked for improvement [10]			/				
	ภาพรวม Overall opinion			/				

6.1 การวางแผนด้านบุคลากรสายวิชาการ

(Academic staff planning (considering succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement) is carried out to fulfil the needs for education, research and service)

คณะศิลปศาสตร์ มีการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์บริการประสานบริหาร ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรวางแผนพัฒนาบุคลากรสายวิชาการระดับหลักสูตร จึงเป็นการวางแผนพัฒนาบุคลากรในภาพรวมของคณะฯ และเป็นไปตามระเบียบการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย เช่น การมุ่งสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนให้ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และสร้างประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาทักษะในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การเลื่อนระดับพนักงาน การประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือน เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์อัตรากำลังคนคณะศิลปศาสตร์ ปี 2555-2561 และวิเคราะห์อัตราผู้เกษียณอายุของบุคลากรประจำ คณะศิลปศาสตร์ ในปี 2552-2585 เพื่อใช้ในการบริหารงานทรัพยากรบุคคลของคณะฯ

6.2 มีอัตราส่วนบุคลากรสายวิชาการต่อนักศึกษาและภาระงานที่เหมาะสม

(Staff-to-student ratio and workload are measured and monitored to improve the quality of education, research and service)

ในปีการศึกษา 2561 หลักสูตร ESS มีอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน รวมทั้งหมดจำนวน 10 คน และมีนักศึกษารวมทั้งหมด 15 คน คิดเป็นสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 1.5 คน ในด้านภาระงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร มีการกำหนดกรอบภาระงานที่ได้รับมอบหมายจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การสอน 2) งานวิชาการ 3) งานบริหาร 4) งานบริการอื่นๆ 5) งานหาทรัพยากร ซึ่งมีการประเมินปีละ 2 ครั้ง เพื่อใช้สำหรับการประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือน (My Evaluation) ทั้งนี้ภาระงานดังกล่าว ไม่รวมถึงอาจารย์พิเศษที่หลักสูตรเชิญมาสอนในหลักสูตร

6.3 มีการสรรหาและมีเกณฑ์การคัดเลือกที่ให้ความสำคัญทั้งทางด้านคุณธรรมและวิชาการเพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสม

(Recruitment and selection criteria including ethics and academic freedom for appointment, deployment and promotion are determined and communicated)

เป็นไปตามกฎของมหาวิทยาลัย

6.4 มีการกำหนดและประเมินสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ

(Competences of academic staff are identified and evaluated)

คณะ ฯ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการสอนของอาจารย์ โดยพิจารณาจากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนการเรียนรู้ทุกรายวิชา ซึ่งได้ดำเนินการทุกภาคการศึกษาผ่านระบบ Student Evaluation ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลของทางมหาวิทยาลัย

6.5 มีการอบรมและพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ

(Training and developmental needs of academic staff are identified and activities are implemented to fulfil them)

คณะ ฯ มีระบบการติดตามให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้ที่ได้จากการอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากร ทั้งนี้ คณะฯ ได้มอบหมายให้หน่วยงานและสายวิชา มีการติดตามดูแลการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสังกัด จากการเข้าร่วมกิจกรรมที่บุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะและศักยภาพ เช่น การอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้คณะฯ ได้กำหนดค่าเป้าหมาย = 5 วัน/คน/ปี ให้บุคลากรที่เข้ารับการอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

ได้จัดทำรายงานการอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงาน/ประธานสายวิชาฯ ผ่านคณบดีคณะศิลปศาสตร์ เพื่อรับทราบและให้ความเห็นในการนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน การวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตร	อาจารย์ประจำ	จำนวนอาจารย์ประจำที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ (ร้อยละ)	จำนวนวันที่เข้ารับการอบรม (ภายในประเทศ)	จำนวนวันที่เข้ารับการอบรม (ต่างประเทศ)	รวมจำนวนวันที่เข้ารับการอบรม	ค่าเฉลี่ยการเข้ารับการอบรมต่อวัน/คน/ปี
ELT	15	13 86.67	92.50	40	132.50	8.83
EPC	16	14 87.50	73.50	25	98.50	6.16
ESS	6	6 100	53	78	131.00	21.83
Ph.D.	13	12 92.31	69.50	40	109.50	4.42
รวม	50	42 84.00	288.50	183	471.50	9.43

จากตารางข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่า อาจารย์ประจำ ของหลักสูตร ESS (สิ้นสุด ณ ปี 2561) มีค่าเฉลี่ยการเข้ารับการอบรม เท่ากับ 21.83 วัน/คน/ปี ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายของการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้เท่ากับ = 5 วัน/คน/ปี ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาบุคลากร Training Road Map 2020 ของมหาวิทยาลัย และแสดงถึงความสำเร็จในการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

6.6 มีการบริหารจัดการการปฏิบัติงาน รวมทั้งการให้รางวัล การให้การยอมรับยกย่อง เพื่อจูงใจและ ส่งเสริมการทำงาน

(Performance management including rewards and recognition is implemented to motivate and support education, research and service)

บุคลากรของคณะฯ สามารถใช้สวัสดิการพื้นฐานต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้บริการ เช่น สวัสดิการด้านการดูแลสุขภาพ การลาพักผ่อนประจำปี การลาคลอดบุตร เป็นต้น อย่างไรก็ตาม คณะฯ ยังมีนโยบายที่สนับสนุนและส่งเสริมด้านการวิจัย อาจารย์ประจำหลักสูตรสามารถขอทุนวิจัยและทุนตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการได้จากคณะฯ และมหาวิทยาลัยได้ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรที่สร้างชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ให้กับทางมหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี

6.7 มีการดำเนินการให้เกิดกิจกรรมด้านวิจัย และมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อการการพัฒนาปรับปรุง

(The types and quantity of research activities by academic staff are established, monitored and benchmarked for improvement)

อาจารย์ประจำหลักสูตร ESS มีผลงานการตีพิมพ์เผยแพร่อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ในปี 2558-2561 คณะศิลปศาสตร์มีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตร	ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร																											
	ปี 2558							ปี 2559							ปี 2560							ปี 2561						
	NC	IC	NJ	RJ	IJ	etc	Total	NC	IC	NJ	RJ	IJ	etc	Total	NC	IC	NJ	RJ	IJ	etc	Total	NC	IC	NJ	RJ	IJ	etc	Total
ELT	2	10.83	-	-	1	2.24	16.07	-	4.33	7	-	1	0.67	13	-	5.33	2	1	1.17	-	9.50	0.50	13	3	1.33	5	2.33	25.16
EPC	-	1.33	-	-	1	2.24	4.57	-	0.33	2	-	1	0.67	4	-	2.33	2	-	2.17	-	6.50	0.50	11	5	0.33	3	2.33	22.16
ESS	2	6	-	-	1	-	9	5	4	3	-	3	1	16	6	2	1	-	4	-	13.00	6	6	1	1	3	-	17.00
PhD	-	1.83	-	-	1	2.24	5.07	-	4.33	-	-	3	0.67	8	-	11.83	1	1	5.67	1	20.47	-	11	1	0.33	15	2.33	29.66

- National Conference (NC)
- International Conference (IC)
- National Journal (NJ)
- Regional Journal (RJ)
- International Journal (IJ)
- etc. (Book, Poster, Presentation, Other...)

หลักสูตร	ค่าน้ำหนักตีพิมพ์เผยแพร่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร																											
	ปี 2558							ปี 2559							ปี 2560							ปี 2561						
	NC	IC	NJ	RJ	IJ	etc	Total	NC	IC	NJ	RJ	IJ	etc	Total	NC	IC	NJ	RJ	IJ	etc	Total	NC	IC	NJ	RJ	IJ	etc	Total
ELT	0.40	4.33	-	-	0.80	0.22	5.75	-	1.73	2.80	-	0.80	0.07	5.40	-	2.13	0.80	0.80	0.94	-	4.67	0.10	5.20	1.20	1.06	4	0.23	11.80
EPC	-	0.53	-	-	0.80	0.22	1.55	-	0.13	0.80	-	0.80	0.07	1.80	-	0.93	0.80	-	1.74	-	3.47	0.10	4.40	2.00	0.26	2.40	0.23	9.40
ESS	0.4	2.40	-	-	0.80	-	3.60	1	1.60	1.20	-	2.40	0.10	6.30	1.20	0.80	0.40	-	3.20	-	5.60	1.20	2.40	0.40	0.80	2.40	-	7.20
PhD	-	0.73	-	-	0.80	0.22	1.75	-	1.73	-	-	2.40	0.07	4.20	-	4.80	0.40	0.80	4.54	0.10	10.64	-	4.40	0.40	0.26	12	0.23	17.30

หลักสูตร	จำนวนอาจารย์ประจำ ปีการศึกษา 2561	ค่าน้ำหนักผลงานตีพิมพ์ เผยแพร่ของอาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์	ร้อยละของค่าน้ำหนักของผลงาน ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ
ELT	15	11.80	78.67
EPC	16	9.40	58.75
ESS	6	7.20	120
PhD	13	17.30	133.08

หลักสูตร	ร้อยละของค่าน้ำหนักของผลงานต่อจำนวนอาจารย์ประจำ			
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
ELT	38.33	36	31	78.67
EPC	9.12	10.59	20.41	58.75
ESS	25.71	45	40	120
PhD	11.67	28	70.93	133.08

ตามเกณฑ์มาตรฐานผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัยของ สกอ. (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ได้กำหนดร้อยละของผลรวมถ่วงน้ำหนักของผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำและนักวิจัย ในกลุ่มทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (กลุ่ม ม) กำหนดไว้เป็นคะแนนเต็ม 5 = ร้อยละ 40 ขึ้นไป เมื่อดูจากผลการดำเนินงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร ESS ในปี 2561 พบว่า มีร้อยละของค่าน้ำหนักของผลงานต่อจำนวนอาจารย์ประจำ เท่ากับ 120 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ สกอ. กำหนดอย่างมาก ทั้งนี้เนื่อง อาจารย์ประจำหลักสูตรมีผลงานตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องและโดดเด่นในปีล่าสุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพและศักยภาพของงานวิชาการของหลักสูตร

เกณฑ์ที่ 7 (Criterion 7)

คุณภาพบุคลากรสายสนับสนุน (Support staff Quality)

ตารางแสดง คุณภาพบุคลากรสายสนับสนุนในประเด็นต่างๆ ที่สอดคล้องกับการสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย และบริการวิชาการ

7	คุณภาพบุคลากรสายสนับสนุน Support Staff Quality	1	2	3	4	5	6	7
7.1	มีการวางแผนงานด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย และบริการวิชาการ Support staff planning (at the library, laboratory, IT facility and student services) is carried out to fulfil the needs for education, research and service [1]					/		
7.2	มีการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรและการปฏิบัติงาน Recruitment and selection criteria for appointment, deployment and promotion are determined and communicated [2]					/		
7.3	มีการกำหนดการประเมินความสามารถของบุคลากรสายสนับสนุน Competences of support staff are identified and evaluated [3]					/		
7.4	มีกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร Training and developmental needs of support staff are identified and activities are implemented to fulfil them [4]					/		
7.5	มีการบริหารจัดการ การให้รางวัล การยกย่อง เพื่อจูงใจการทำงานด้านการศึกษา วิจัย และบริการวิชาการ Performance management including rewards and recognition is implemented to motivate and support education, research and service [5]					/		
	ภาพรวม Overall opinion					/		

7.1 มีการวางแผนงานด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย และบริการวิชาการ

(Support staff planning (at the library, laboratory, IT facility and student services) is carried out to fulfil the needs for education, research and service)

บุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรรับทราบถึงระเบียบของคณะและมหาวิทยาลัย ปฏิทินการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร แผนการจัดการเรียนการสอน และการประสานงานกับนักศึกษา นอกจากนี้คณะมอบหมายเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรทำหน้าที่ดูแลและประสานงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้คณะศิลปศาสตร์ยังได้มีแผนการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนของหลักสูตร ซึ่งเป็นการวางแผนพัฒนาบุคลากรในภาพรวมของคณะและได้ถูกบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเชิงกลยุทธ์ โดยมุ่งสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนให้ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และสร้างประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาทักษะในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ระเบียบของคณะนั้นสอดคล้องกับระเบียบการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย เช่น การมุ่งสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนให้ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และสร้างประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาทักษะในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้คณะยังมีการวิเคราะห์อัตรากำลังคนคณะศิลปศาสตร์ ปี 2555-2560 และวิเคราะห์อัตราผู้เกษียณอายุของบุคลากรประจำ คณะศิลปศาสตร์ 2552-2585 เพื่อการบริหารงานทรัพยากรบุคคลของคณะฯ และเพื่อวางแผนพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสายสนับสนุน อีกทั้งยังทำให้งานหลักสูตรสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

7.2 มีการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากร และการปฏิบัติงาน

(Recruitment and selection criteria for appointment, deployment and promotion are determined and communicated)

การคัดเลือกบุคลากรสายสนับสนุนดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย แต่หลักสูตรสามารถกำหนดคุณสมบัติและคุณลักษณะของบุคลากรสายสนับสนุนที่จะเข้ามาทำงานในหลักสูตรเพิ่มเติมได้ เพื่อทำงานในหลักสูตร อีกทั้งประธานหลักสูตร ประธานสายวิชา คณบดี สามารถร่วมสัมภาษณ์ผู้สมัครเพื่อให้ได้บุคลากรตรงตามลักษณะงานและวัฒนธรรมองค์กร

7.3 มีการกำหนดการประเมินความสามารถของบุคลากรสายสนับสนุน

(Competences of support staff are identified and evaluated)

บุคลากรสายสนับสนุนที่ทำงานในหลักสูตรมีการกิจอย่างชัดเจน และมีการประเมินศักยภาพและความรับผิดชอบตามหน้าที่ที่ได้รับ อีกทั้งคณะมีการประเมินบุคลากรปีละ 2 ครั้ง ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้บุคลากรสายสนับสนุนยังต้องได้รับการประเมินจากผู้รับบริการเพื่อพัฒนาคุณภาพงานต่อไป ซึ่งคณะฯ มีการประเมินความพึงพอใจในการให้บริการของบุคลากรสายสนับสนุนในกลุ่มต่าง ๆ (ด้านการบริการในห้องสมุด ด้านห้องปฏิบัติการ ด้านคอมพิวเตอร์ และการให้บริการนักศึกษา) เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงสมรรถนะบุคลากรในกลุ่มงานบริการดังกล่าวให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น การประเมินครั้งล่าสุดคือ มิถุนายน 2562 จากจำนวนนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาทั้ง 42 คน โดยนักศึกษาให้คะแนนความพึงพอใจการให้บริการแต่ละด้าน ตั้งแต่ 1

คะแนน (หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด) ถึง 5 คะแนน (หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด) ซึ่งแสดงผลการสำรวจได้ดังนี้ (ดู *ภาคผนวก 7_Support Staff Quality*)

งานบริการศึกษา ได้รับคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความตั้งใจและความมีอัธยาศัยในการให้บริการของพนักงาน และด้านการไม่เลือกปฏิบัติมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ในด้านงานพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้ ด้านความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ และความรู้ความสามารถในการให้บริการ เช่น การตอบคำถามการให้คำแนะนำ ได้รับคะแนนความพึงพอใจต่ำที่สุด แต่ยังคงอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

สำหรับการให้บริการห้องสมุด พบว่า มีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจระดับมากที่สุด และคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุดด้วยเช่นกัน เช่นเดียวกัน งานด้านการบริการบัญชีและพัสดุ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจระดับมากที่สุด และคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับงานด้านโสตทัศนศึกษา พบว่า คะแนนความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพึงพอใจต่อห้องเรียน ห้องสมุด และสิ่งแวดล้อม/สภาพแวดล้อมโดยรวม

7.4 มีกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน

(Training and developmental needs of support staff are identified and activities are implemented to fulfill them)

คณะมีโครงการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนและจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนให้เป็นไปตาม Competency & Good Citizenship ของคณะ เพื่อให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาศักยภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีระบบการติดตามบุคลากรสายสนับสนุนให้นำความรู้ที่ได้จากการอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานมาใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้คณะได้กำหนดค่าเป้าหมาย = 5 วัน/คน/ปี ให้บุคลากรที่เข้ารับการอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน ได้จัดทำรายงานการอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงาน/ประธานสายวิชาฯ ผ่านคณบดีคณะศิลปศาสตร์ เพื่อรับทราบและให้ความเห็นในการนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

7.5 มีการบริหารจัดการ การให้รางวัล การยกย่อง เพื่อจูงใจการทำงานด้านการศึกษา วิจัย และบริการ

วิชาการ (Performance management including rewards and recognition is implemented to motivate and support education, research and service)

บุคลากรสามารถใช้สวัสดิการต่าง ๆ ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยได้ อีกทั้งมหาวิทยาลัยมีระบบให้เงินจัดสรรเงินสมรรถนะพิเศษประจำปี ขึ้นอยู่กับการทำงานของบุคลากรแต่ละคน ซึ่งทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมงานด้านการวิจัย โดยบุคลากรสายสนับสนุนสามารถขอทุนวิจัยและทุนการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการได้จากคณะ

เกณฑ์ที่ 8 (Criterion 8)

คุณภาพผู้เรียน (Student Quality and Support)

8	คุณภาพผู้เรียน Student Quality and Support	1	2	3	4	5	6	7
8.1	มีการกำหนดนโยบายการรับนักศึกษาใหม่ The student intake policy and admission criteria are defined, communicated, published, and up-to date [1]				/			
8.2	มีกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินผล The methods and criteria for the selection of students are determined and evaluated [2]				/			
8.3	มีระบบควบคุมดูแลความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักศึกษา There is an adequate monitoring system for student progress, academic performance, and workload [3]			/				
8.4	มีบริการด้านการศึกษา Academic advice, co-curricular activities, student competition, and other student support services are available to improve learning and employability [4]				/			
8.5	มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยส่งเสริมการเรียนและการทำวิจัย The physical, social and psychological environment is conducive for education and research as well as personal well-being [5]				/			
	ภาพรวม Overall opinion				/			

8.1 มีการกำหนดนโยบายการรับนักศึกษาใหม่

(The student intake policy and admission criteria are defined, communicated, published, and up-to-date)

หลักสูตรมีนโยบายการรับนักศึกษาใหม่ชัดเจนและได้ประชาสัมพันธ์เกณฑ์การรับนักศึกษาผ่านเว็บไซต์ คณะและ Facebook ของหลักสูตร ทั้งนี้ รายละเอียดคุณสมบัตินักศึกษาในหลักสูตรจะกล่าวในหัวข้อ 8.2 นอกจากนี้จะต้องผ่านเกณฑ์สำเร็จการศึกษาแล้ว ความสนใจหรือหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาต้องสอดคล้องกับ แกนของหลักสูตร สำหรับผู้ที่ผ่านเกณฑ์คัดเลือกจากเอกสารเบื้องต้นต้องมาเข้ารับการสัมภาษณ์เพื่อดูศักยภาพ และความพร้อมในการเป็นนักศึกษาในหลักสูตร โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรจะเป็นผู้สัมภาษณ์นักศึกษาด้วย ตนเองเพื่อให้มั่นใจว่าได้รับนักศึกษาตามคุณภาพที่ตั้งเกณฑ์ไว้ ตารางต่อไปจะเป็นตารางแสดงการรับนักศึกษา และจำนวนนักศึกษาระหว่างปี 2557-2561

Intake of First-Year Students (last 5 academic years)

Academic Year	Applicants		
	No.Applied	No. Offered	No.Admitted/Enrolled
2557	9	6	3
2558	4	3	2
2559	4	2	2
2560	19	8	8
2561	16	12	7

Total Number of Students

Academic Year	Students				Total
	1 st year	2 nd year	3 rd year	>3 th year	
2557	3	3	-	-	6
2558	2	3	2	-	7
2559	2	2	3	2	9
2560	8	2	2	0	12
2561	7	7	2	0	16

8.2. มีกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินผล

(The methods and criteria for the selection of students are determined and evaluated)

ขั้นตอนการคัดเลือกนักศึกษาใหม่ของหลักสูตรมี 2 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกดังต่อไปนี้

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม (เสาร์-อาทิตย์)

ช่องทางการรับนักศึกษา	เกณฑ์/เงื่อนไขการรับนักศึกษา
คัดเลือกตรง	1.เป็นผู้จบการศึกษาชั้นปริญญาตรีสาขาสังคมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือ 2.เป็นผู้จบการศึกษาชั้นปริญญาตรีสาขาสังคมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หลังสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี โดยมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน หรือ 3.เป็นผู้จบการศึกษาชั้นปริญญาตรีสาขาสังคมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ และมีหัวข้อวิจัยซึ่งสอดคล้องกับทิศทางของหลักสูตร โดยได้รับการรับรองจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และ 4.คุณสมบัติอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 คือ ขั้นตอนการสัมภาษณ์โดยกรรมการประจำหลักสูตร โดยพิจารณาจากความสนใจหรือหัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพร้อมทั้งในเชิงวิชาการและการจัดการตนเองระหว่างเรียน

8.3 มีระบบควบคุมดูแลความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักศึกษา

(There is an adequate monitoring system for student progress, academic performance, and workload)

หลักสูตรได้วางแผนปฏิบัติเพื่อให้เกิดคุณภาพผู้เรียนดังนี้

1. หลักสูตรได้กำหนดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรและระบบการเรียนการสอน ตลอดจนปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนต่างๆ ที่ทางหลักสูตรได้จัดเตรียมไว้เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมคุณภาพในการเรียนของนักศึกษาเช่น ห้องพักนักศึกษา ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น
2. มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปีเพื่อดูแลนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาสามารถปรึกษาปัญหาและขอคำแนะนำได้ทั้งโดยการมาพบโดยตรงหรือการติดต่อผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น อีเมล โทรศัพท์ ไลน์ เป็นต้น
3. อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรจัดประชุมเพื่อวางแผนกำหนดหัวข้อการเรียนการสอน และลักษณะโครงการที่เกี่ยวข้อง และกำหนดการส่งงาน เพื่อให้ นักศึกษาบริหารจัดการในการเรียนแต่ละรายวิชาได้อย่างเหมาะสม เมื่อเข้าสู่ระบบการวัดและการประเมินผล ทุกรายวิชาจะต้องดำเนินตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

ขั้นตอน	รายละเอียดที่อาจารย์ผู้สอนปฏิบัติมีดังนี้
1	แจ้งวิธีการประเมินพร้อมสัดส่วนคะแนน
2	ผู้สอนทำการประเมินระหว่างภาคการศึกษาโดยมอบหมายงานที่เหมาะสมตามลักษณะของรายวิชา
3	จัดการสอบปลายภาค/หรือการนำเสนอโครงงาน
4	ประเมินงานที่ได้รับมอบหมายและตรวจเช็คข้อสอบ
5	ตรวจเช็คผลคะแนนของรายวิชา
6	นำผลการตัดเกรดเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการสายวิชาสังคมศาสตร์ ฯ

4. นักศึกษาต้องมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อยเดือนละ 3 ครั้งเพื่อติดตามความก้าวหน้าของงาน
5. เมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคการศึกษา เจ้าหน้าที่งานบริการวิชาการจะทำการสรุปผลการเรียน ส่งมายังประธานหลักสูตร หากมีข้อผิดปกติ ประธานหลักสูตรจะหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน หรือ คณะกรรมการหลักสูตรต่อไป

8.4 มีบริการด้านการศึกษแก่นักศึกษา

(Academic advice, co-curricular activities, student competition, and other student support services are available to improve learning and employability)

หลักสูตรได้ส่งเสริมให้มีกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถและเพิ่มพูนประสบการณ์ทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมดังนี้

ภาคการศึกษา	กิจกรรม
1	โครงการศึกษาดูงานทางด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมหรือการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมและการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
2	โครงการศึกษาดูงานทางด้านความรับผิดชอบต่อทางสังคมด้านสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) โดยเรียนรู้จากประสบการณ์การทำกิจกรรมเพื่อสังคมขององค์กรชั้นนำต่างๆ และภาคธุรกิจขนาดเล็ก (SME)

นอกจากนี้หลักสูตรยังจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ จากการลงภาคสนามของนักศึกษาทั้งในวิชาและการลงภาคสนามในงานวิทยานิพนธ์ โดยให้นักศึกษาทุกระดับสามารถเข้าร่วมรับฟังได้ เพื่อกระตุ้นและพัฒนาความรู้ ความกล้าแสดงความคิดเห็น เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มศักยภาพในการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ คณะมีศูนย์การเรียนรู้แบบพึ่งตนเองที่ให้บริการนักศึกษาสำหรับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

8.5 มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยส่งเสริมการเรียนรู้และการทำวิจัย

(The physical, social and psychological environment is conducive for education and research as well as personal well-being)

หลักสูตรได้จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและความเป็นอยู่ของนักศึกษาดังนี้ คือ

- 1) ห้อง Resource Centre ซึ่งเป็นห้องสมุดของนักศึกษา สามารถใช้ค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการได้ในการทำ assignments โดยห้องสมุดของคณะมีหนังสือประกอบการเรียนการสอนในหลักสูตรสังคมศาสตร์ สิ่งแวดล้อมไว้บริการนักศึกษา
- 2) ศูนย์ Self-Access Learning Centre (SALC) เป็นศูนย์การเรียนรู้และการฝึกภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ซึ่งศูนย์นี้จะทำหน้าที่ช่วย Support ในกรณีที่นักศึกษาต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม
- 3) ห้องพักของนักศึกษาปริญญาโท ซึ่งตั้งอยู่ที่ชั้น 8 ของคณะศิลปศาสตร์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อนักศึกษาได้มีห้องพักในช่วงไม่มีการเรียนการสอน โดยนักศึกษาจะได้พักผ่อน นั่งทำงานส่วนตัว และประชุมหารือกับเพื่อนในชั้นเรียน โดยหลักสูตรได้จัดให้มีคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ กระจาดานเขียนงาน เพื่อสร้างบรรยากาศในการกระตุ้นความอยากเรียนรู้ อีกทั้งนักศึกษาสามารถเบิกกระดาษและหมึกพิมพ์เพื่อใช้พิมพ์ส่งงานอาจารย์ผู้สอนได้อีกด้วย
- 4) สำนักหอสมุดกลาง ให้บริการกับนักศึกษาในการค้นคว้างานวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์

เกณฑ์ที่ 9 (Criterion 9)

สิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and infrastructure)

9	สิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐาน Facilities and infrastructure	1	2	3	4	5	6	7
9.1	มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน (ห้องเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียน) เพียงพอ The teaching and learning facilities and equipment (lecture halls, classrooms, project rooms, etc.) are adequate and updated to support education and research [1]					/		
9.2	มีห้องสมุดเพียงพอและทันสมัย The library and its resources are adequate and updated to support education and research [3, 4]					/		
9.3	มีห้องปฏิบัติการเพียงพอและทันสมัย The laboratories and equipment are adequate and updated to support education and research [1, 2]			/				
9.4	มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอและทันสมัย The IT facilities including e-learning infrastructure are adequate and updated to support education and research [1, 5, 6]				/			
9.5	สิ่งแวดล้อมเชิงอนามัยและมาตรฐานความปลอดภัยเป็นไปตามข้อกำหนดในทุกด้าน The standards for environment, health and safety; and access for people with special needs are defined and implemented [7]			/				
	ภาพรวม Overall opinion				/			

9.1 มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน (ห้องเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียนเพียงพอ)

(The teaching and learning facilities and equipment (lecture halls, classrooms, project rooms, etc.) are adequate and updated to support education and research)

ห้องเรียนที่ใช้เรียนมีความทันสมัยโดยมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องโปรเจคเตอร์ รวมทั้งมีสัญญาณ Internet เพื่อสะดวกต่อการสืบค้นข้อมูล ในขณะที่ห้องคอมพิวเตอร์จะมีโปรแกรมสถิติ SPSS รวมทั้งโปรแกรมตรวจแก้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้นักศึกษาสามารถทำวิทยานิพนธ์หรือใช้ในวิชาต่างๆ ได้ ในกรณีที่นักศึกษามีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ทางหลักสูตรมีปลั๊กสำหรับชาร์ตแบตเตอรี่และสัญญาณ Internet รองรับการทำงาน อีกทั้งยังมีเครื่องพิมพ์สำหรับให้นักศึกษาสามารถพิมพ์งานได้

9.2 มีห้องสมุดเพียงพอและทันสมัย

(The library and its resources are adequate and updated to support education and research)

คณะมีห้อง Resource Centre ที่เป็นแหล่งรวมทรัพยากรการเรียนรู้เพื่อการค้นคว้าและการทำวิจัย รวมทั้งมีหนังสือทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม วารสารต่างๆ และวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาใช้สืบค้น โดยเปิดให้บริการยืม-คืนหนังสือ สื่อการเรียนรู้ ที่ชั้น 5 อาคารคณะศิลปศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีศูนย์การเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง (Self Access Learning Centre: SALC) เพื่อให้บริการสื่อที่ใช้พัฒนาตนเองด้านภาษาอังกฤษ โดยจัดให้บริการที่ชั้น 4 อาคารคณะศิลปศาสตร์ ในส่วนของมหาวิทยาลัยนักศึกษามีการใช้บริการยืมคืนหนังสือและค้นคว้าวารสารของสำนักหอสมุด ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัย

9.3 มีห้องปฏิบัติการเพียงพอและทันสมัย

(The laboratories and equipment are adequate and updated to support education and research)

คณะมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนและการจัดอบรม โดยจัดให้บริการที่ชั้น 3 และชั้น 4 อาคารคณะศิลปศาสตร์ นักศึกษาสามารถขอใช้บริการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ได้

9.4 มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอและทันสมัย)

(The IT facilities including e-learning infrastructure are adequate and updated to support education and research)

คณะมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ดังที่กล่าวในข้อ 9.3 สำหรับห้องเรียนและห้องพักนักศึกษาได้มีคอมพิวเตอร์และสิ่งอำนวยความสะดวก (ดังที่กล่าวในข้อ 9.1) เพียงพอต่อความต้องการ

9.5 สิ่งแวดล้อมเชิงอนามัยและมาตรฐานความปลอดภัยเป็นไปตามข้อกำหนดในทุกด้าน

(The standards for environment, health and safety; and access for people with special needs are defined and implemented)

สิ่งแวดล้อมเชิงอนามัยเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน นักศึกษาที่ใช้ Wheel Chair สามารถใช้ห้องน้ำได้อย่างสะดวกและปลอดภัย แต่มาตรฐานความปลอดภัย เช่น บันไดหนีไฟ กำลังอยู่ในระหว่างการปรับปรุง

เกณฑ์ที่ 10 (Criterion 10)

การประกันคุณภาพกระบวนการเรียนและการสอน (Quality Enhancement)

10	การประกันคุณภาพกระบวนการเรียนและการสอน Quality Enhancement	1	2	3	4	5	6	7
10.1	หลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาออกแบบและพัฒนาหลักสูตร Stakeholders' needs and feedback serve as input to curriculum design and development [1]				/			
10.2	การออกแบบหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรมีการประเมินและปรับปรุงพัฒนา The curriculum design and development process is established and subjected to evaluation and enhancement [2]				/			
10.3	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทบทวน และปรับปรุงหลักสูตรของหลักสูตร The teaching and learning processes and student assessment are continuously reviewed and evaluated to ensure their relevance and alignment [3]				/			
10.4	มีการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน Research output is used to enhance teaching and learning [4]				/			

10	การประกันคุณภาพกระบวนการเรียนและการสอน Quality Enhancement	1	2	3	4	5	6	7
10.5	มีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการและ สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด ห้อง คอมพิวเตอร์ ฯลฯ Quality of support services and facilities (at the library, laboratory, IT facility and student services) is subjected to evaluation and enhancement [5]				/			
10.6	มีการนำข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ใน การปรับปรุงการทำงาน The stakeholder's feedback mechanisms are systematic and subjected to evaluation and enhancement [6]				/			
	ภาพรวม Overall opinion				/			

10.1 หลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและนำความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมา ออกแบบและพัฒนาหลักสูตร

(Stakeholders' needs and feedback serve as input to curriculum design and development)

หลักสูตรมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาประเมินหลักสูตร เพื่อให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการ
ทบทวนหลักสูตร นอกจากนี้ยังมีการประเมินจากอาจารย์ผู้สอนถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา หากยังไม่ได้
ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ อะไรคือปัญหาและอุปสรรค ดังนั้นกรรมการหลักสูตรจึงประชุมทุกภาคการศึกษาเพื่อ
ประเมินส่วนนี้ อีกทั้งยังได้ประชุมระหว่างภาคการศึกษาเพื่อติดตามคุณภาพการเรียนการสอน อีกทั้งยังการ
ประเมินจากนักศึกษาในทุกวิชาและทุกภาคการศึกษา เพื่อนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาปรับปรุงคุณภาพการเรียน
การสอนและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

10.2 การออกแบบหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรมีการประเมินและปรับปรุงพัฒนา

(The curriculum design and development process is established and subjected to evaluation and enhancement)

หลักสูตรเริ่มมีการสำรวจข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในปี การศึกษา 2561 ทั้งนี้เพื่อมา
ปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ สกอ. (สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษา) และเกณฑ์คุณภาพ CUPT ของมหาวิทยาลัย เมื่อได้ความคิดเห็นจากการสำรวจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว
หลักสูตรจะออกแบบใหม่ (redesign) ให้ตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้การออกแบบใหม่จะ
เป็นการสร้างจุดแข็งให้กับหลักสูตรด้วย

10.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทบทวน และปรับปรุงหลักสูตรของหลักสูตร

(The teaching and learning processes and student assessment are continuously reviewed and evaluated to ensure their relevance and alignment)

หลักสูตรเปิดโอกาสให้นักศึกษาในหลักสูตรทุกคนร่วมประเมินอาจารย์และการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา และทุกภาคการศึกษา โดยจะนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตร อีกทั้งก่อนเปิดเทอมอาจารย์ผู้สอนต้องทำ มคอ.3 เพื่อสร้างแผนการสอนให้นักศึกษา ดังนั้นนักศึกษาจึงสามารถตรวจสอบได้ว่าเรียนครบถ้วนและครอบคลุมตามเนื้อหาหรือไม่ พร้อมทั้งผู้สอนยังต้องส่ง มคอ.5 เพื่อทบทวนการสอนในแต่ละเทอมด้วย จึงถือเป็นการประเมินอีกรูปแบบหนึ่ง

10.4 มีการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

(Research output is used to enhance teaching and learning)

การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในปีที่ผ่านมาหลักสูตรได้ร่วมกันทำวิจัยเรื่อง การกำหนดขอบเขต การประเมินผลกระทบต่อชุมชน กรณีป่อแยกขยะแพรกษาร่วมกัน โดยได้เรียนรู้ทั้งทักษะการทำวิจัยและการเก็บข้อมูลภาคสนามในประเด็นสิ่งแวดล้อมกับชุมชน โดยอาจารย์ได้นำงานวิจัยนี้มาเป็นกรณีตัวอย่างในการเรียนการสอนรายวิชาสิ่งแวดล้อมและสังคม ESS 521 Environment and Society และรายวิชา ESS 692 Seminar II อีกทั้ง ในกระบวนการวิจัย นักศึกษาได้รับการฝึกทักษะการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นการสร้างโจทย์วิจัย การเก็บข้อมูลและการค้นคว้าข้อมูล ซึ่งเอื้อต่อการเรียนการสอนวิชาการระเบียบวิธีการวิจัย ESS 531 Social Science Research Methodology อีกด้วย

10.5 มีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการและสื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

(Quality of support services and facilities (at the library, laboratory, IT facility and student services) is subjected to evaluation and enhancement)

คณะมีการทำการประเมินความพึงพอใจในการให้บริการด้าน IT สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ รวมถึงการประเมินจากหน่วยทรัพยากรการเรียนรู้ (Resource Centre) ตารางต่อไปจะเป็นตารางแสดงการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการหน่วยทรัพยากรการเรียนรู้ (Resource Centre) โดยพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจการให้บริการและสภาพแวดล้อมในระดับดีมาก

No.	Topics	$\bar{x}$	Rate opinions
1	The Resources Centre's services	4.50	Very Satisfied
2	The modernity of resources	4.08	Satisfied
3	The amount of books and resources	4.33	Very Satisfied
4	The amount of computers	4.25	Very Satisfied
5	The quality of computers	4.00	Satisfied
6	The Resource Centre's atmosphere	4.08	Satisfied
7	Classroom's atmosphere	4.25	Very Satisfied
The participants are satisfied with the resources and facilities.		4.21	Very Satisfied

10.6 มีการนำข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ในการปรับปรุงการทำงาน

(The stakeholder's feedback mechanisms are systematic and subjected to evaluation and enhancement)

หลักสูตรได้นำข้อมูลป้อนกลับจากนักศึกษา มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์และการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา เช่น การกำหนดระยะเวลาและช่วงเวลาที่เสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ และรายงานความก้าวหน้า ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องลงนามอนุญาตก่อนให้สอบ นอกจากนี้ ในวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท ESS 681 Field Study มีการปรับเปลี่ยนสถานที่ (Field Study) ในแต่ละภาคการศึกษา โดยพิจารณาจากความสนใจของนักศึกษา ซึ่งหลักสูตรพยายามปรับ (Customize) ให้เหมาะสมกับความต้องการ ทั้งนี้ สถานที่ต้องตอบโจทย์ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรด้วย เพื่อคงอัตลักษณ์ของหลักสูตรและอัตลักษณ์ของบัณฑิตหลักสูตรสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม การใช้ข้อมูลป้อนกลับยังช่วยให้อาจารย์วางแผนการสอนในแต่ละภาคการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

เกณฑ์ที่ 11 (Criterion 11)

ผลผลิต (Output)

11	ผลผลิต (Output)	1	2	3	4	5	6	7
11.1	อัตราการสอบผ่านเป็นที่น่าพอใจและการลาออกกลางคันอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ The pass rates and dropout rates are established, monitored and benchmarked for improvement [1]		/					
11.2	ระยะเวลาเฉลี่ยของการสำเร็จการศึกษาเป็นที่น่าพอใจ The average time to graduate is established, monitored and benchmarked for improvement [1]		/					
11.3	อัตราการได้งานของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นที่น่าพอใจ Employability of graduates is established, monitored and benchmarked for improvement [1]			/				
11.4	ระดับงานวิจัยของอาจารย์และผู้เรียนเป็นที่น่าพอใจ The types and quantity of research activities by students are established, monitored and benchmarked for improvement [2]			/				
11.5	ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นที่น่าพอใจ The satisfaction levels of stakeholders are established, monitored and benchmarked for improvement [3]			/				
	ภาพรวม Overall opinion			/				

11.1 อัตราการสอบผ่านเป็นที่น่าพอใจและการลาออกกลางคันอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

(The pass rates and dropout rates are established, monitored and benchmarked for improvement)

ในปี 2559 ไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา อย่างไรก็ตาม ในสองปีที่ผ่านมา มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ในปี 2560 และ ในปี 2561 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 3 คน และ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 42.85 และ ร้อยละ 20 ของจำนวนนักศึกษา ปี 2 และนักศึกษาตกค้าง ทั้งนี้ หลักสูตรมีความพยายามให้นักศึกษาสอบ

วิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามแผนหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรได้ให้นักศึกษาสอบความก้าวหน้าทุกภาคการศึกษาเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ในส่วนเรื่องการเรียนการสอน หากนักศึกษาไม่มาเรียนหรือมีปัญหาในการเรียน อาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปีจะคอยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

ข้อมูล Pass rates และ Dropout rates มีอัตราดังนี้ คือ

Academic year	Size cohort	% of completed first degree in			% dropout during			General
		2 years	3 years	>3 years	1 years	2 years	3 rd years&Beyond	
2556	4				1	1	2	-
2557	3			3				-
2558	2			1		1		-
2559	2		1					1
2560	8					1		7
2561	7				1			6

จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านตามแผนการศึกษาของหลักสูตร ปีการศึกษา 2559 – 2561

ปีการศึกษา 2559

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด	จำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านตามแผน	ร้อยละ
1/2559 (ปี 1)	2	2	100
1/2558 (ปี 2)	2	2	100
ตกค้าง	5	5	100
รวม	9	9	100
สำเร็จการศึกษา		0	0

ปีการศึกษา 2560

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด	จำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านตามแผน	ร้อยละ
1/2560 (ปี 1)	8	8	100
1/2559 (ปี 2)	2	2	100
ตกค้าง	5	5	100
รวม	15	15	100
สำเร็จการศึกษา		3	42.85 (คำนวณจาก จำนวนนักศึกษา ปี 2 และ นักศึกษาตกค้าง)

ปีการศึกษา 2561

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด	จำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านตามแผน	ร้อยละ
1/2561 (ปี 1)	7	6	85.71
1/2560 (ปี 2)	8	7	87.50
ตกค้าง	2	2	100
รวม	17	15	88.23
สำเร็จการศึกษา		2	20 (คำนวณจาก จำนวนนักศึกษา ปี 2 และ นักศึกษตกค้าง)

11.2 ระยะเวลาเฉลี่ยของการสำเร็จการศึกษาเป็นที่น่าพอใจ

(The average time to graduate)

ผู้สำเร็จการศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 2.5 – 3.5 ปี

11.3 อัตราการได้งานของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นที่น่าพอใจ

(Employability of graduates is established, monitored and benchmarked for improvement)

นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรทุกคนสามารถหางานได้หลังจากจบการศึกษา

11.4 ระดับงานวิจัยของอาจารย์และผู้เรียนเป็นที่น่าพอใจ

(The types and quantity of research activities by students are established, monitored and benchmarked for improvement)

หลักสูตรพยายามให้นักศึกษามีผลงานตีพิมพ์มากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันมีผลงานตีพิมพ์ระดับประเทศ แต่หลักสูตรพยายามส่งเสริมให้มีงานตีพิมพ์ที่มีคุณภาพมากขึ้นเรื่อยๆ โดยมีเป้าหมายที่ระดับระหว่างประเทศ อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิตมากกว่า Individual Study เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในตัวนักศึกษาเองและหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ด้วยการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ที่ทำวิทยานิพนธ์

ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ประจำปี 2561 นักศึกษาประจำหลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม

การประชุมวิชาการระดับชาติ (National Conference) คำนวณหนัก = 0.2 /เรื่อง

ลำดับ	ชื่อผลงาน	ผู้วิจัย/ผู้เขียน	รายละเอียดการเผยแพร่
1	การศึกษารูปแบบของ คณะกรรมการภาคประชา สังคมในการประเมินผล กระทบสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา โครงการ ท่าเรือแหลมฉบังขั้นที่ 3	น.ส.กมลพรรณ ศุภศิริสันต์ ผศ.ดร.สุรพงษ์ ชูเดช ดร.ภาสนันท์ อัครวัักษ์	(2560). Proceedings ในการสัมมนา เครือข่ายนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ครั้งที่ 16 ประจำปีการศึกษา 2559 (หน้า 481- 500). 29 - 30 มิถุนายน 2560, ไทย: มหาวิทยาลัยนเรศวร, จังหวัดพิษณุโลก.
2	การศึกษาพฤติกรรมการใช้ เทคโนโลยีการเกษตรที่ ส่งผลต่อ รายได้ หนี้สิน และค่านิยมในการใช้ เทคโนโลยีการเกษตรของ เกษตรกรในพื้นที่ตำบลไทร น้อย จังหวัดนนทบุรี	นางสาวอาริยา ทรัพย์ศิริ ผศ.ดร.สุรพงษ์ ชูเดช ผศ.ดร.ริเรืองรอง รัตนวิไลสกุล	(2560). Proceedings การสัมมนา เครือข่ายนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ครั้งที่ 16 ประจำปีการศึกษา 2559 (หน้า 647- 664). 29 - 30 มิถุนายน 2560, ไทย: มหาวิทยาลัยนเรศวร, จังหวัดพิษณุโลก. **รางวัลผู้นำเสนอดีเด่นประจำห้อง
3	การเข้าร่วมกิจกรรมความ รับผิดชอบต่อสังคมที่มีผล ต่อคุณภาพชีวิตของคนใน ชุมชนบริเวณรอบโรงกลั่น น้ำมันบริษัท บางจาก ปิโตรเลียมจำกัด (มหาชน)	นายศิริฉันทย์ เพ็ญรุ่งเรืองกุล ดร.ก้องกาญจน์ วชิรพจน์ ดร.ปิยะพงษ์ จันทร์ใหม่มูล	(2560). Proceedings การประชุม วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพง แสน (หน้า 1498-1505). 7 - 8 ธันวาคม 2560, ไทย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพง แสน, จังหวัดนครปฐม.
4	ความคิดเห็นของประชาชน ต่อการทำงานร่วมกันแบบ จุดภาคี กรณีศึกษาตำบล ช่องสาริกา อำเภอพัฒนา นิคม จังหวัดลพบุรี	น.ส. ปิยะนาถ สิริรัตนาวงค์ ผศ.ดร.ศศิธร สุวรรณเทพ ดร.ก้องกาญจน์ วชิรพจน์	(2560). Proceedings การประชุม วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 14 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพง แสน (หน้า 1531-1538). 7 - 8 ธันวาคม 2560, ไทย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพง แสน, จังหวัดนครปฐม.

11.5 ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นที่น่าพอใจ

(The satisfaction levels of stakeholders are established, monitored and benchmarked for improvement)

หลักสูตรสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตเพื่อนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงให้หลักสูตรมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น อีกทั้งสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งสามารถนำเสนอได้ดังนี้

ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ในภาพรวมพบว่าหลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยมีเนื้อหาครอบคลุม และมีจุดเด่นที่น่าสนใจหลายจุดที่เป็น **ข้อดีของหลักสูตร** คือ

- 1) หลักสูตรมีจุดเด่นที่เน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคสนาม รวมทั้งการฝึกงาน/ดูงานกับบริษัทประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้
- 2) กลุ่มผู้เรียนมีขนาดเล็ก ทำให้อาจารย์ผู้สอนสามารถเอาใจใส่ผู้เรียนได้ทั่วถึง
- 3) นักศึกษาเข้าถึงอาจารย์ผู้สอนได้ง่าย และอาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ที่สอนอย่างแท้จริง
- 4) มีการเชิญวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในวงการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมมาบรรยายให้นักศึกษาฟัง ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ตรงในสายวิชาชีพที่หลักสูตรมุ่งพัฒนา

สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอน

- 1) นักศึกษายังขาดทักษะการทำวิจัยที่เข้มข้น ไม่สามารถพัฒนาโจทย์วิจัยได้อย่างชัดเจน และไม่เข้าใจระเบียบวิธีวิจัยอย่างแท้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย และไม่มีพื้นฐานความรู้ด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์มาก่อน
- 2) นักศึกษาส่วนใหญ่มีงานประจำ จึงทำให้มีเวลาจำกัดในการฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) นักศึกษาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมาจากหลากหลายสาขาวิชา บางคนมีพื้นฐานความรู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับทางด้านสังคมศาสตร์ จึงทำให้ขาดทักษะการคิด วิเคราะห์และอธิบายปัญหาทางสังคมที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ควรพัฒนา ควรปรับปรุงวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิธีการวิจัยและอาจเปิดวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพิ่มมากขึ้น เช่น วิชาการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ นอกจากนี้ ควรพัฒนาขีดความสามารถของนักศึกษาในการวิเคราะห์ปัญหาทางด้านสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยอาจตั้งโจทย์หรือใช้กรณีศึกษาในรายวิชา